

men på grund af planerne må vente med udnyttelsen.

§ 19 giver ministeren hjemmel til at nedlægge midlertidigt forbud mod en anvendelse af et tildelet areal, som kan komme i strid med en plan, der er under udarbejdelse, jfr. byplanlovens § 9.

Til kapitel 6.

Bygningsforskrifter.

§ 20 indeholder hjemmel for ministeren til at give bestemmelse om, hvem der er bygningsmyndighed og generelle regler svarende til det danske bygningsreglement om opførelse og indretning af bygningsværker og anlæg. Den nuværende bygningsmyndighed er GTO, og det er i Byrde- og opgavefordelingsudvalgets betænkning foreslået, at det fremdeles skal være GTO, der skal varetage denne opgave.

Til kapitel 7.

Fælles bestemmelser.

§ 21, stk. 2, bestemmer at landsplanudvalgets afgørelser kan indbringes for ministeren for Grønland, og at en kommunalbestyrelses afgørelse efter § 4, stk. 1 og 2, og §§ 15 og 18 kan indbringes for landsplanudvalget.

§ 22 er en henvisning til ekspropriationsloven, der indeholder den fornødne hjemmel for ekspropriation til realisering af planlægningen, jfr. byplanlovens § 12. I § 16 er nævnt en situation, hvor en ejer af en bygning kan forlange, at ekspropriation gennemføres. Også i andre situationer kan planernes gennemførelse betyde indgreb i bestående rettigheder. Gennem reglerne om offentlig bekendtgørelse og debat af planforslagene søger man at opnå, at konkrete interessekonflikter og erstatningsønsker tidligt kommer frem og får mulighed for at blive taget i betragtning ved planernes endelige udformning.

§ 23, der svarer til byplanlovens § 6, giver en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen har ret til at betræde privat ejendom som led i forarbejdet til byplanlægningen, og den giver bygningsmyndigheden ret til at forlange adgang for at se, om bygningsforskrifterne er fulgt. Dette må ses som led i en almindelig kontrol. Hvis politiet skal foretage en undersøgelse af, om forskrifterne er overholdt, skal der foreligge en konkret mistanke om en overtrædelse.

§ 24. Bestemmelsen angår pligten til at berigtige et ulovligt forhold. Bestemmelserne har forbillede

i fredningslovens § 21 og i den danske byplanlovs §§ 25-27. Overtrædelser af bestemmelsen vil navnlig bestå i bebyggelse uden tilladelse, herunder overtrædelse af midlertidigt forbud, udførelse af tilladt byggeri i strid med byggeforskrifter og ikke-overholdelse af forskellige individuelle vilkår, der er stillet i forbindelse med en tilladelse, f. eks. om beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft og anvendelse af indenlandske materialer. Sanktionerne er bøde. Der kan tillige stilles krav om at berigtige et ulovligt forhold under tvang af fortløbende bøder. Det er første gang, dette middel (tvangsbøder) tages i brug i det grønlandske retssystem, men det må anses som et helt nødvendigt tvangsmiddel, når henses til, at det meget vel kan tænkes, at der er betydelige økonomiske interesser i at opretholde en bestående tilstand, selv om den er kendt ulovlig. Bøderne kan være daglige, ugentlige eller månedlige. Ikke betalte bøder falder bort, når berigtigelse er sket, men betalte tvangsbøder kan man ikke få tilbage. Restgrundlaget for sanktionerne er en dom. Efterkommes dommen ikke, kan kommunalbestyrelsen berigtige forholdet på ejerens bekostning.

I § 25 bestemmes, at anlæg, der tjener forsvarsmæssige formål, som skal hemmeligholdes, kan udføres uden godkendelse. Medens landsplanlægningen efter § 9 også omfatter forsvarsanlæg, kan det tænkes, at den aktuelle opførelse af et anlæg skal hemmeligholdes, og at den sædvanlige fremgangsmåde med at søge arealtildeling og bygningsmyndighedernes tilladelse ikke kan følges, hvis der skal være realiteter i hemmeligholdelsen. Bestemmelsen svarer til § 16, stk. 5 i bygge-loven af 1975.

§ 26 angår sanktionerne for overtrædelser af bestemmelser i loven og forskrifter udstedt med hjemmel i loven.

§ 27 indeholder ikrafttrædelsesbestemmelsen og bestemmelse om opretholdelse af regulativ af 20. marts 1929 om anvendelse af jord til landbrug i Sydgrønland samt bekendtgørelse af 29. oktober 1962 om bygningsafstande i Grønland.

Endelig ophæves bekendtgørelse af 21. marts 1953 ændret ved bekendtgørelse af 16. september 1963 om bebyggelse i vestgrønlandske byer. Bekendtgørelsen udgør restgrundlaget for de statslige bebyggelsesudvalg, som efter loven afløses af de grønlandske kommunalbestyrelser. De i medfør af bekendtgørelsen godkendte planer og forskrifter forbliver i kraft.